گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۰۸۲۸۹
یکشنبه ۲۳ دی ۱۴۰۳ ۱۴:۵۰

هک اطلاعات شرکت نفتی ایرانی

هک و افشای ۱۰ هزار ای‌میل شرکت نفتکش ایرانی / ایران چگونه از طریق ناوگا ن مخفی نفت خود را می‌فروشد؟

خبرگزاری رویترز با انتشار گزارشی مدعی شده است به‌رغم مشکلات و تحریم‌های بین‌المللی علیه صنعت نفت ایران، روند صادرات نفت ایران از طریق راه‌های پیچیده ادامه دارد. رویترز اطلاعات گزارش را از طریق هک کردن بیش از ۱۰ هزار ایمیل از شرکت تندر صحرا به دست آورده است.

به گزارش گروه صنعت و تجارت _پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، تحریم‌های آمریکا علیه صنعت نفت ایران، ایران را در شیوه فروش نفت ایران دچار مشکلات فراوانی کرده است. ایران با استفاده از شبکه‌ای پیچیده از شرکت‌ها، کشتی‌ها و روش‌های غیرشفاف، تجارت نفت را تداوم می‌بخشد. این تجارت، اقتصاد نفتی ایران را زنده نگه داشته است.

بر اساس گزارشی که رویترز منتشر کرده، یکی از ابزارهای کلیدی ایران در دور زدن تحریم‌های نفتی، شرکت «تندر صحرا» مستقر در تهران است. این شرکت که در ظاهر به عنوان یک شرکت پیمانکاری در حوزه نفت و گاز معرفی می‌شود، در واقع شبکه‌ای از نفتکش‌ها و کشتی‌های سایه‌ای را مدیریت می‌کند که نفت ایران را به صورت پنهانی به بازارهای جهانی می‌رساند.

«تندر صحرا» به ناوگانی از کشتی‌های ناشناس یا کشتی‌هایی با هویت‌های جعلی متکی است که نفت ایران را از طریق انتقال کشتی به کشتی (STS) به خریداران در آسیا، عمدتا چین، تحویل می‌دهند. این نفتکش‌ها معمولاً سیستم شناسایی خودکار (AIS) خود را خاموش می‌کنند یا اطلاعات موقعیت‌یابی جعلی ارسال می‌کنند تا ردیابی نشوند.

در دوره‌ای که ایمیل‌های هک‌شده تندر صحرا از سوی گروه «پرانا نتورک» فاش شد، این شرکت حدود ۲۰ میلیون بشکه نفت صادر کرد که ارزش آن طبق میانگین قیمت بازار در سال ۲۰۲۳، حدود ۱.۷ میلیارد دلار برآورد می‌شود. صادرات نفت ایران در سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۵۳ میلیارد دلار بود که این رقم در سال ۲۰۲۴ به بالاترین سطح خود از سال ۲۰۱۸ رسید.

نقش نفتکش‌ها در شبکه انتقال نفت ایران

طبق گزارش رویترز، تندر صحرا از ناوگانی متشکل از ۳۴ نفتکش استفاده می‌کند که به طور مداوم بین خلیج فارس، آسیا، آمریکای لاتین و روسیه در حرکت هستند. نفتکش‌هایی مانند «رمی» و «ون‌یائو» نقش مهمی در این عملیات دارند. کشتی«دون»، که یک نفتکش بسیار بزرگ است، قادر به حمل ۲.۲ میلیون بشکه نفت است و معمولاً نفت خام را از کشتی‌های کوچک‌تر مانند «رمی» دریافت می‌کند.

در برخی موارد، کشتی‌ها نه‌تنها با نام و رنگ جدید به دریا بازمی‌گردند، بلکه حتی اسناد بارگیری، گواهی مبدأ و سایر مدارک مرتبط با محموله‌ها جعل می‌شود تا منشاء نفت به کشورهای دیگر مانند عراق یا مالزی نسبت داده شود. این تکنیک‌ها به ایران اجازه می‌دهد نفت خود را در بازار جهانی با نام دیگری بفروشد.

انتقال‌های پیچیده و مخفیانه در آب‌های بین‌المللی

بر اساس ایمیل‌های فاش‌شده، نفتکش «رمی» اغلب از نام جعلی استفاده می‌کرد تا نفت ایران را حمل کند. در یک مورد خاص، در مارس ۲۰۲۳، رمی ۷۵۸ هزار بشکه نفت را در تنگه مالاکا از کشتی دیگری به نام «Shanaye Queen» منتقل کرد. سیستم شناسایی خودکار کشتی«Shanaye Queen» در آن زمان موقعیت جعلی ۲۵۰ کیلومتر دورتر را نشان می‌داد، اما تصاویر ماهواره‌ای حاکی از آن بود که این کشتی در کنار رمی قرار داشته است.

این نوع جعل اطلاعات، که به عنوان «AIS spoofing» شناخته می‌شود، یکی از روش‌های رایج در شبکه نفتکش‌های سایه‌ای است. این تکنیک باعث می‌شود به نظر برسد کشتی‌ها در حال حرکت در مسیرهای غیرمنطقی هستند یا به طور غیرعادی در یک مکان ثابت مانده‌اند.

علاوه بر جعل مکان کشتی‌ها، شبکه تندر صحرا اسناد مختلفی مانند بارنامه‌ها و گواهی‌های مبدأ را جعل می‌کند. در یک نمونه، تندر صحرا از اسناد جعلی عراقی برای صادرات نفت ایران استفاده کرد. اما مقامات عراقی پس از بررسی اسناد اعلام کردند این مدارک بسیار ضعیف و غیرقابل قبول هستند و هیچ سابقه‌ای از بارگیری نفت از بندرهای عراق برای محموله مورد نظر وجود ندارد.

حمایت از روسیه و ونزوئلا

ایران تنها کشوری نیست که از این شبکه استفاده می‌کند. تندر صحرا همچنین برای کمک به صادرات نفت از کشورهای تحریم‌شده دیگر مانند روسیه و ونزوئلا وارد عمل شده است. طبق ایمیل‌های فاش‌شده، کشتی‌های این شبکه، نفت خام روسیه و ونزوئلا را نیز حمل کرده‌اند و این نفت‌ها عمدتاً به چین ارسال شده است.

در آگوست ۲۰۲۲، یکی از نفتکش‌های این شبکه با نام «ون‌یائو» ۱.۹ میلیون بشکه نفت خام ونزوئلا را بارگیری کرد. این کشتی پس از بارگیری به مدت دو هفته در ساحل برزیل لنگر انداخت و سپس به سمت چین حرکت کرد.

در نمونه‌ای دیگر، در کریسمس ۲۰۲۳، نفتکش «رمی» ۱.۰۵ میلیون بشکه نفت روسیه را از نفتکش «اومبا» در مورمانسک روسیه بارگیری کرد. این نفت برای شرکت گازپروم، یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت روسیه، حمل می‌شد و خریدار نهایی آن شرکت ملی نفت چین بود.

پاسخ مقامات بین‌المللی

گرچه ایالات متحده در آوریل ۲۰۲۳ شرکت تندر صحرا را تحریم کرد، بسیاری از کشتی‌های این شبکه همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند. تاکنون ۲۱ کشتی از این ناوگان از جانب آمریکا تحریم شده است، اما ۱۳ کشتی همچنان خارج از لیست تحریم‌ها قرار دارند.

مقامات چینی در پاسخ به سوالات رویترز اعلام کردند از فعالیت تندر صحرا در چین اطلاعی ندارند و بار دیگر گفتند با تحریم‌های یک‌جانبه ایالات متحده مخالف هستند.

افشاگری‌های اخیر نشان می‌دهد چگونه ایران با استفاده از شبکه‌های غیرشفاف و روش‌های پیچیده، توانسته تحریم‌های غرب را دور بزند و نفت خود را به بازارهای جهانی صادر کند. این شبکه‌ها نه‌تنها به ایران اجازه می‌دهند اقتصاد خود را زنده نگه دارد، بلکه به سایر کشورهای تحریم‌شده مانند روسیه و ونزوئلا نیز کمک می‌کنند.

با افزایش فشارهای بین‌المللی، به نظر می‌رسد ایران همچنان به توسعه این شبکه‌های سایه‌ای ادامه می‌دهد تا تجارت نفت خود را حفظ کند و منابع مالی مورد نیازش را تامین کند.

آینده صادرات نفت ایران چگونه می‌شود؟

چین بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران است و به طور مداوم از تحریم‌های آمریکا سرپیچی می‌کند. در سال ۲۰۲۴، حدود ۹۱ درصد از صادرات نفت ایران به چین اختصاص داشت که نسبت به سال ۲۰۲۳ افزایش یافته است. چین بارها اعلام کرده تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا را غیرقانونی می‌داند و به تعاملات اقتصادی خود با ایران ادامه می‌دهد.

بخش عمده‌ای از نفت ایران به پالایشگاه‌های مستقل چین موسوم به «تی‌پات» منتقل می‌شود که کمتر تحت تاثیر فشارهای سیاسی قرار دارند. چراکه این پالایشگاه‌ها خصوصی هستند و از سیاست‌های رسمی دولت چین و قوانین بین‌المللی مصون هستند. از این رو، این پالایشگاه‌ها نقش مهمی در ادامه صادرات نفت ایران ایفا می‌کنند.

با وجود موفقیت ایران در صادرات نفت، موانعی نیز وجود دارد. اخیراً برخی از بندرهای چین، از جمله بندر شاندونگ، اعلام کرده‌اند که ورود نفت‌کش‌های تحت تحریم آمریکا ممنوع است. این اقدام می‌تواند بخشی از صادرات نفت ایران را مختل کند و درآمدهای این کشور را تحت تاثیر قرار دهد. البته گزارش رویترز نشان می‌دهد ایران برخی از محموله‌های صادراتی خود را با نفتکش‌هایی که به اسم ایران فعالیت نمی‌کنند انجام می‌دهد.

این بدان معناست که شاید صادرات ایران به همین شیوه ادامه پیدا کند. با این حال، ایران همچنان از راه‌های جدید برای مقابله با این محدودیت‌ها استفاده می‌کند. شبکه‌ای از کشتی‌ها و شرکت‌های پوششی که در نقاط مختلف جهان مستقر هستند، به ایران کمک می‌کنند این چالش‌ها را مدیریت کند.

ایران با استفاده از شبکه‌های پیچیده، توانسته تحریم‌های شدید نفتی را دور بزند و به صادرات نفت خود ادامه دهد. این درآمدها برای اقتصاد ایران حیاتی است. با این حال، آینده صادرات نفت ایران همچنان به تحولات سیاسی بین‌المللی، به‌ویژه در آمریکا و چین، بستگی دارد.